

Kerkverlating: ligt het aan mij?

Waarom komen mensen niet meer in de kerk? Ligt het aan de opvoeding? Mankeert er wat aan de eredienst? Is de preek niet actueel genoeg? Onderzoek in uw eigen gemeente kan tot verrassende conclusies leiden.

Catherinus Elsinga

Als we de oorzaak van kerkverlating in onze gemeente weten wordt het probleem hanteerbaar. We starten, gewapend met de methoden van Hendriks, Warren of Schwarz, een gemeenteopbouwprogramma. Als

we het goed aanpakken, gaat de gemeente vanzelf weer groeien. Mochten de kerkverlaters niet terugkeren dan doen we iets fout. We bidden niet oprecht, de PR is onder de maat, het klimaat in de gemeente is te kil of we falen op een ander terrein. O ja? Soms lijkt het alsof de kerkverlater alleen maar slachtoffer is van feiten en falen van zijn omgeving. Maar klopt dat wel?

Kerk niet oorzaak

Ik deed in de afgelopen tijd onderzoek onder mensen die niet of minder vaak naar de kerk gaan. Uitgangspunt was de vraag: welke oorzaken liggen er bij u zelf voor het wegblijven uit de kerk? Het doel was tweeledig: enerzijds de onderzochte mensen een spiegel voorhouden; anderzijds de kerk zicht geven op

wat mensen weerhoudt van de kerkgang.

Enkele opvallende uitkomsten:

- 94% denkt met warmte aan het ouderlijk huis
- 88% kon merken dat de ouders geloofden
- 75% zegt dat thuis een warme christelijke sfeer heerste
- 85% geeft aan thuis vertrouwd te zijn geraakt met het Evangelie.

Mijn conclusie: hoe het later ook met de kerkgang gegaan is, aan de opvoeding ligt het (in deze gemeente) meestal niet. Op de vraag 'wanneer ervoer je als jongere het meest van Gods aanwezigheid?' scoort de kerkdienst veruit het hoogst: 35%. Ter vergelijking: 27% zegt 'thuis bij het lezen uit de Bijbel',

en 21% 'op school tijdens de bijbelles'. Mijn tweede - voorlopige - conclusie: de kwaliteit van de kerkgang ligt ook niet voornamelijk in het falen van de kerk. Zit het dan misschien in het gebrek aan geestelijke openheid van de betreffende persoon zelf?

Gebrek aan discipline

Bemoedigend is, dat veel ondervraagden het geloof belangrijk noemen. Wel is er een tendens de bijbelse boodschap in te ruilen voor 'ik geloof op m'n eigen manier'. Het verlangen naar geestelijke groei is niet groot: 63% geeft aan: 'ik heb geen behoefte aan groei in geloof; zoals het nu is vind ik het goed'; 11% wil wel groeien, maar dan moet het vanzelf gaan. Het aanbod van de kerk moet dus wel erg sterk zijn om de meerderheid

van de ondervraagden in beweging te krijgen. In economische termen uitgedrukt: de kwaliteit van een product kan nog zo goed zijn, zonder vraag raak je het niet kwijt!

Die conclusie klopt met de redenen die mensen noemen waarom ze niet naar de kerk gaan:

- 50% kruist aan: 'ik mis de discipline'. Dat is veruit de hoogste score.
- 17% ervaart een drempel om naar de kerk te gaan;
- 15% geeft aan vervreemd te zijn van het Evangelie en zich er niet opnieuw in te willen verdiepen.
- Er zijn ook bemoedigende reacties: meer dan 25% wil de kerkgang weer oppakken!

Kiezen voor afhankelijkheid
De uitkomsten hoeven niet te

gelden voor andere gemeenten. Maar ze zetten wel aan het denken. Vanzelfsprekend is het noodzakelijk om als kerk aan zelfonderzoek te doen. Maar je kunt al te krampachtig speuren naar gebreken bij de kerk. Verlangingen we dat 'de fout' bij ons ligt, omdat we het euvel dan ook zelf kunnen verhelpen? Kunnen we er mee leven, dat de hoofdoorzaken bij de kerkverlaters liggen? Accepteren we, dat wij niet beschikken over de oplossing? Juist dat besef van machteloosheid helpt om te kiezen voor radicale afhankelijkheid van de Heer.

Cadeau

Die basishouding is essentieel voor wie hoopvol met gemeenteopbouw aan de slag wil gaan. Ze brengt tot waarachtig gebed. Ze bevrijdt van de gedachte dat het

allemaal van de kerkenraad, de dominee of commissies afhangt. Ze voorkomt, dat we van elkaar eisen perfect te zijn. We leren leven met de onvolkomenheid van de gemeente. Wij zijn nog niet af, net zomin als de gemeenten in de Bijbel. De werkwijze van de Heer is dat Hij gebrekkige mensen genadig zegent.

Kortom, de groei van de kerk is niet te beheersen. Kennis van gemeenteopbouw, een door-dachte werkwijze, prima! Deze krant werkt er hard aan mee. Maar dat er een succesformule bestaat klopt bijbels gezien niet. Groei, bekering en geestelijke vernieuwing zijn een cadeau van de Heer. Je mag er vurig om bidden en ijverig aan werken, maar we leven van het wonder.

Catherinus Elsinga is predikant van de Gereformeerde Kerk in Den Ham.

De kerkverlater besteedt zijn vrije zondag veel liever met het gezin in de natuur dan in de kerkbanken. Beeld: Sxc

Aan de slag

Doe ook onderzoek

Tip: een onderzoek onder degenen in uw gemeente die niet of minder vaak naar de kerk gaan kan een 'eye-opener' zijn, zowel voor de ondervraagde mensen als voor de gemeente. Wie een voorbeeldonderzoek wil ontvangen kan een mailtje sturen naar cbelsinga@solcon.nl.

Advertentie

Welkom in het van de Luxemburgse Ardennen

★★★★★

Info bij familie van Donk
Tel.: 00-352.920691
Fax: 00-352.929725
E-mail: valdor@pt.lu
Website: www.valdor.lu

- ANWB erkende camping
- Kindvriendelijk gezellig ruim terrein
- Speel- en sportmogelijkheden
- Prachtige natuur, begeleide wandelingen
- Aantrekkelijke voor- en naseizoen-prijzen
- Toer- en stacaravans, huisjes, trekkershutten
- kampeerplaatsen

VAL D'OR
ESCHERANCE